KROPP 6. TRINN

SKJERMEN VISER:	I TIMEN:

Denne timen handler om kroppen og grenser. De fleste barn har lært at man bestemmer selv over egen kropp, men det er ikke alltid så lett å sette grenser likevel. Noen ganger har andre tatt på oss før vi rakk å si fra, og noen ganger sier vi fra uten at den andre hører på oss. Like viktig som å lære å si nei er derfor å lære å ikke gå over andres grenser.

Start eventuelt med påstandsøvelse, eller gå rett til å se Klassen om dere trenger å spare tid.
Denne kan gjennomføres på ulike måter. Poenget er at elevene skal markere om de er enige i påstanden eller ikke. Det er oftest ikke ett rett eller galt svar, så prøv gjerne å få fram ulike syn på påstandene. Øvelsen kan gjøres ved å:

- Sitte i ring, der de som er enige, reiser seg og bytter plass
- Sitte på plassene sine, men reise seg og stå om man er enig
- Sitte på plassen sin og bruke tommel opp, til siden eller ned for å markere grad av enighet
- Stå på en rekke og gå til høyre om man er enig og venstre om man ikke er enig

Påstander dere kan bruke:

- Det er onsdag i dag (for å teste om alle har forstått)
- Det kan være fint å få en klem av og til.
- Å ta på andres hender kan også være privat.
- Det er lettere å si nei til en fremmed enn til en venn.
- Når noen smiler eller ler, betyr det at de liker det som skjer.
- Det er lett å merke når noen ikke ønsker kroppskontakt.
- Det kan være hyggelig å få kommentarer om utseendet sitt.
- Man kan gå over andres kroppslige grenser uten å ta på dem.
- Det kan være vanskeligere å stoppe når vennene dine ler av det du gjør.
- Det kan være vanskelig å si fra når en venn går over andres grenser.
- Det er lettere å stoppe med noe dumt dersom en venn hjelper deg med å avslutte det.

Vi skal se episode 7 sesong 1 av Klassen - NRK TV

Etter filmen: Her var det ganske lett å se at jentene ikke likte det disse guttene gjorde, og guttene visste at det ikke var greit. Men det er ikke alltid like lett å vite hvilken kroppskontakt andre ønsker og ikke, så vi skal se noen eksempler.

Hvem av disse opplever kroppskontakten som positiv og ønsket?

- Hva viser ansiktene til de som synes det er greit (Begge har ganske like uttrykk)
- Hva viser ansiktene til de som synes det ikke er greit? (De har ikke samme uttrykk, den ene er aktiv og ivrig, den andre viser mer skepsis/ubehag)

La elevene snakke litt sammen om hva som skjer i disse ulike situasjonene. Alle viser at noe er ubehagelig, men hva handler det om?

Det er først og fremst situasjonen med læreren som strekker fram hånden for å hilse, som skiller seg ut. Hun vil bare være hyggelig og høflig, men gutten er likevel ikke komfortabel med å ta henne i hånden. Det kan handle om religion eller noe annet som gjør kroppskontakt vanskelig for ham.
De andre situasjonene viser tydelige eksempler på ungdommer som tråkker over andres grenser på ulike måter.

Trolig vil elevene legge merke til at det er flest situasjoner der gutter går over andres grenser. Dere kan gjerne snakke litt om dette også. Både gutter og jenter kan være for

	pågående og krenke andres grenser, og alle trenger å lære å legge merke til og respektere andres signaler. Samtidig kan særlig gutter ha nytte av å øve på å hjelpe hverandre med å stoppe grenseoverskridende atferd, uten å gjøre situasjonen verre. Målet er at elevene skal forstå at de har ansvar både for egne handlinger og for å bidra til at andres grenser blir respektert. For det er ikke først og fremst den som blir utsatt for et grensebrudd som skal ha ansvaret for å stoppe det. **Vi øver:** 1. La elevene jobbe i små grupper og bruke bildet som inspirasjon til å komme på/vise/tegne ulike måter folk viser med ansikt, kroppsspråk eller ord at de ikke ønsker slik kroppskontakt nå.
	2. Når elevene klarer å vise eller forklare hvilke signaler man bør legge merke til, får de neste oppgave, som er et arbeidsark der de skal samarbeide om å vurdere alternativene.
 Til gutten: a) «Kom hit litt, jeg må vise deg noe» b) «Jeg tror du skal slippe henne nå og heller bli med oss» c) «Har du sjekket om hun synes det er greit at du holder rundt henne?» Til jenta: d) «Hei, det ser ut som du heller skal komme og være sammen med oss»	3. Nå skal elevene øve på hva man kan eller bør gjøre når man ser at venner eller andre går over noens grenser for kroppskontakt. La gruppene prøve å si høyt de ulike forslagene til replikker, lat gjerne som om man faktisk skal gripe inn overfor elevene på bildet. Målet er å finne en måte å gripe inn på som hjelper jenta, men samtidig gjør at gutten forstår og kan forandre væremåte. Som oppsummering til slutt kan dere se på dette bildet, og elevene kan både si hvordan de ser at jenta ikke likte dette, si hvordan gutten kunne merket det, og hva han kunne sagt/gjort da. Så kan elevene få komme med sine beste forslag til hvordan andre kan gripe inn og hjelpe dem ut av situasjonen. For det er ikke bare jenta her som trenger hjelp. Det er heller ikke bra for gutten å oppføre seg slik at andre får det vondt. Minn dem også om at det kan være nødvendig å hente andre som kan hjelpe hvis man ikke klarer å stoppe ting alene.
	Se gjerne denne engelske filmen om å spørre før kroppskontakt. Introduser den med å si at det handler om en bjørn som prøver å lære menneskeregler for kroppskontakt Consent And Communication - YouTube.
	Gjør litt Frosketid, for eksempel denne Pust med en venn - YouTube